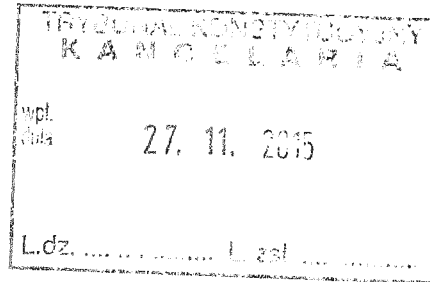

Warszawa, dnia 27 listopada 2015 r.

PG VIII TK 126/15

K 34/15

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z wnioskiem Grupy Posłów na Sejm RP VIII Kadencji o stwierdzenie, że:

- 1) art. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 roku o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o Trybunale Konstytucyjnym) jest niezgodny z art. 2 i art. 197 Konstytucji RP;
- 2) art. 12 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP;
- 3) art. 12 ust. 1 i ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji RP;
- 4) art. 18 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w związku z art. 22 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.; dalej: ustawa o Sądzie Najwyższym) jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji RP;
- 5) art. 19 ust. 2 oraz art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym są niezgodne z art. 112 i art. 197 Konstytucji RP;
- 6) art. 19 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP;

- 7) art. 21 ust. 1 i ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji RP;
- 8) art. 24 w związku z art. 42 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 196 Konstytucji RP;
- 9) art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 191 ust. 1 i art. 193 Konstytucji RP;
- 10) art. 137 w związku z art. 19 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP;
- 11) art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 62 ust. 1 Konstytucji RP;
- 12) art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji RP

- na podstawie art. 56 pkt 5 w związku z art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 roku o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) -

przedstawiam następujące stanowisko:

- 1) **art. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o Trybunale Konstytucyjnym) jest zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i nie jest niezgodny z art. 197 Konstytucji RP;**
- 2) **art. 12 ust. 1 i art. 12 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie są niezgodne z art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji RP;**
- 3) **art. 18 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w zw. z art. 22 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.) - w zakresie, w jakim konkretyzuje konstytucyjny wymóg wyróżniania się wiedzą prawniczą przez**

- kandydata na sędziego Trybunału Konstytucyjnego - jest zgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji RP;
- 4) art. 19 ust. 2 i art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie są niezgodne z art. 112 oraz są zgodne z art. 197 Konstytucji RP;
  - 5) art. 19 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP;
  - 6) art. 21 ust. 1 i ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji RP;
  - 7) art. 42 ust. 1 w związku z art. 24 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym - w zakresie, w jakim rozszerza stosowanie immunitetu formalnego na sędziów Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku - jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 196 Konstytucji RP;
  - 8) art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 191 ust. 1 i art. 193 Konstytucji RP;
  - 9) art. 137 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym - w zakresie, w jakim nie ustanawia odpowiedniego *vacatio legis* - nie jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP;
  - 10) art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym - w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału Konstytucyjnego i jego wyboru w miejsce sędziego, którego kadencja upływa w czasie następnej kadencji Sejmu - jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji RP;
  - 11) art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 62 ust. 1 Konstytucji RP;
  - 12) w pozostałym zakresie, na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, postępowanie podlega umorzeniu, z uwagi na niedopuszczalność wyrokowania.

UZASADNIENIE

Grupa posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VIII Kadencji (dalej: Wnioskodawcy) wniosła o stwierdzenie niekonstytucyjności kilkunastu przepisów ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Zarzuty zostały sformułowane w dwunastu punktach.

W punkcie pierwszym wniosku, Wnioskodawcy zarzucają niezgodność art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 2 i art. 197 Konstytucji RP w zakresie, w jakim zakwestionowana norma narusza zasadę tzw. przyzwoitej legislacji i związaną z nią zasadę określoności przepisów prawa oraz przekracza zakres konstytucyjnej delegacji dla ustawodawcy. Naruszenia zasady przyzwoitej legislacji, wynikającej z art. 2 Konstytucji, Wnioskodawcy upatrują w tym, że art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, określający kompetencje Trybunału, powtarza unormowania zawarte w art. 188 pkt 1 - 4, art. 189 oraz art. 131 ust. 1 zdanie 2 i 3 Konstytucji. Z kolei, przekroczenie zakresu konstytucyjnej delegacji dla ustawodawcy polega - zdaniem Wnioskodawców - na określeniu w ustawie kompetencji Trybunału, mimo że art. 197 Konstytucji upoważnia jedynie do uregulowania ustawowego kwestii dotyczących organizacji Trybunału Konstytucyjnego i trybu postępowania przed Trybunałem.

Zasada przyzwoitej legislacji, stanowiąca element zasady demokratycznego państwa prawnego, była już kilkakrotnie przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego.

„Trybunał konsekwentnie prezentuje stanowisko, że z wyrażonej w art. 2 Konstytucji zasady państwa prawnego wynika nakaz przestrzegania przez ustawodawcę zasad poprawnej legislacji. Nakaz ten jest funkcjonalnie związany z zasadami pewności i bezpieczeństwa prawnego oraz ochrony zaufania do państwa i prawa. Zasada przyzwoitej legislacji obejmuje między innymi wymóg dostatecznej określoności przepisów. Powinny być one formułowane w sposób

precyzyjny i jasny oraz poprawny pod względem językowym. Wymóg jasności oznacza obowiązek tworzenia przepisów zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. (...) Zasada poprawnej legislacji obejmuje również podstawowy z punktu widzenia procesu prawotwórczego etap formułowania celów, które mają zostać osiągnięte przez ustanowienie określonej normy prawnej. Stanowią one podstawę oceny, czy sformułowane ostatecznie przepisy w prawidłowy sposób wyrażają wysławianą normę oraz czy nadają się do realizacji zakładanego celu. Niejasne lub nieprecyzyjne sformułowanie przepisu prawnego rodzi niepewność jego adresatów co do treści praw i obowiązków, zwłaszcza gdy stwarza dla organów stosujących przepis nazbyt dużą swobodę (a nawet dowolność) interpretacji, która – w zakresie zagadnień uregulowanych w sposób niejasny lub nieprecyzyjny – może prowadzić do wcielania się tych organów w rolę prawodawcy. (...). Z zasady państwa prawnego wynika obowiązek poprawnej legislacji w zakresie dotyczącym także kompetencji organów państwa, realizujących prawem określone funkcje, a przez to ustrojową poprawność w zakresie zasad organizacji państwa w poszczególnych płaszczyznach jego aktywności.” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 kwietnia 2009 r., sygn. akt K 50/07, OTK ZU nr 4/A/2009, poz. 51).

Zakwestionowany art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie narusza zasady przyzwoitej legislacji. Jego treść nie budzi bowiem żadnych wątpliwości interpretacyjnych. Przepis określający kompetencje Trybunału jest zredagowany precyzyjnie i poprawnie językowo, a co najważniejsze - nie rozszerza zakresu tych kompetencji, które określone zostały już w Konstytucji. Nie ma zatem sprzeczności pomiędzy normami konstytucyjnymi a normami ustawowymi. Zarówno z norm ustawowych, jak i z norm konstytucyjnych, wynikają te same kompetencje Trybunału.

Wnioskodawcy uważają jednak, że ustawodawca nie powinien powtarzać unormowań konstytucyjnych i powołują się przy tym na rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908 ze zm.; dalej: ZTP), a w szczególności na § 4 pkt 1 ZPT, zgodnie z którym „ustawa nie może powtarzać przepisów zamieszczonych w innych ustawach”.

Należy jednak zauważyć, że mimo powtórzenia przez ustawodawcę unormowań konstytucyjnych dotyczących kompetencji Trybunału, nie powstała sytuacja, która prowadziłaby do odmiennych interpretacji zakwestionowanej normy. Czytelna jest też intencja ustawodawcy przy kreowaniu art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Przepis ten pełni w tym przypadku funkcję przepisu porządkującego. Zostały w nim określone bowiem wszystkie kompetencje Trybunału Konstytucyjnego, które wynikają z unormowań znajdujących się w różnych rozdziałach Konstytucji (art. 188, art. 189, art. 193, art. 79 ust. 1 oraz art. 131 ust. 1 zdanie 2 i 3 Konstytucji). Nie można zatem z tego zabiegu redakcyjnego wyprowadzić wniosku, że ustawodawca naruszył zasadę poprawnej legislacji.

Wnioskodawcy przywołali także art. 197 Konstytucji jako wzorzec kontroli. Zgodnie z jego treścią, „[o]rganizację Trybunału Konstytucyjnego oraz tryb postępowania przed Trybunałem określa ustawa”. Według Wnioskodawców, art. 197 Konstytucji upoważnia ustawodawcę wyłącznie do uregulowań dotyczących organizacji Trybunału Konstytucyjnego i trybu postępowania przed Trybunałem. Uregulowanie innych kwestii przez ustawodawcę (w tym przypadku kompetencji Trybunału), należy traktować - Ich zdaniem - jako unormowanie niekonstytucyjne.

Wniosek wyprowadzony z treści tej normy konstytucyjnej należy uznać za błędny. Istota art. 197 Konstytucji sprowadza się do tego, że ustrojodawca daje swobodę ustawodawcy co do ukształtowania przepisów odnoszących się do organizacji Trybunału Konstytucyjnego oraz trybu postępowania przed

Trybunałem. Innymi słowy, daje do zrozumienia, że ta materia nie będzie regulowana w ramach ustawy zasadniczej. Za takim rozumowaniem przemawia zarówno redakcja art. 197 Konstytucji, jak i jego usytuowanie pośród innych przepisów konstytucyjnych dotyczących Trybunału Konstytucyjnego. W art. 188 - 196 Konstytucji znalazły się te unormowania, które - według ustrojodawcy - powinna określać ustawa zasadnicza, natomiast art. 197 Konstytucji, jako ostatni przepis dotyczący Trybunału Konstytucyjnego, stanowi upoważnienie do uregulowania wymienionych w nim kwestii w ramach ustawy zwykłej. Nie oznacza to jednak, że ustawodawca nie ma prawa usystematyzować materii konstytucyjnej obok tej, o której mowa w art. 197 Konstytucji. Art. 197 Konstytucji nie jest zatem adekwatnym wzorcem kontroli, albowiem zaskarżony przepis odnosi się do materii konstytucyjnej, a nie ustawowej.

Reasumując rozważania w tej części, stwierdzić należy, że art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest zgodny z art. 2 Konstytucji i nie jest niezgodny z art. 197 Konstytucji.

W punkcie drugim wniosku, Wnioskodawcy zarzucają niezgodność art. 12 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 2 Konstytucji. Zdaniem Wnioskodawców, zakwestionowana norma - poprzez brak określenia długości kadencji Prezesa (art. 12 ust. 2 ustawy) i odpowiednio Wiceprezesa Trybunału (art. 12 ust. 5 ustawy) - narusza zasadę dostatecznej określoności prawa wyprowadzaną z zasady demokratycznego państwa prawa. Na poparcie tego zarzutu przywołują stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z dnia 28 października 2009 r., sygn. akt Kp 3/09. W orzeczeniu tym Trybunał stwierdził, że „na ustawodawcy ciąży obowiązek tworzenia przepisów prawa możliwie najbardziej określonych w danym wypadku, zarówno pod względem ich treści, jak i formy” (OTK ZU nr 9/A/2009, poz. 138).

Wnioskodawcy dodatkowo podnoszą, że choć ustrojodawca nie wprowadził regulacji dotyczącej kadencji Prezesa i Wiceprezesa Trybunału

Konstytucyjnego - tak, jak uczynił to w odniesieniu do Prezesa Sądu Najwyższego (art. 183 ust. 3 Konstytucji) i Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 185 Konstytucji) - to jej brak w Konstytucji nie oznacza zakazu unormowania długości kadencji w ustawie zwykłej.

Z argumentacją Wnioskodawców trudno się zgodzić. Mamy tu bowiem do czynienia ze świadomym zabiegiem ze strony ustawodawcy, który właściwie odczytał intencję ustrojodawcy wyrażającą się w braku unormowania konstytucyjnego dotyczącego kadencji Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego. Należy bowiem odróżnić status sędziego Trybunału Konstytucyjnego od statusu innych sędziów. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego są wybierani indywidualnie przez Sejm na 9 lat, a ponowny ich wybór jest niedopuszczalny (art. 194 ust. 1 Konstytucji). Tymczasem inni sędziowie są powoływani przez Prezydenta, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony (art. 179 Konstytucji). Oznacza to, że wszyscy sędziowie Trybunału Konstytucyjnego, niezależnie od pełnionej funkcji, są powoływani na 9 - letnią kadencję. Wprowadzanie zatem dodatkowo kadencji Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, którzy i tak są sędziami kadencyjnymi, byłoby niecelowe, a w niektórych wypadkach rodziłoby nawet problemy związane z ich wyborem. Wybór taki byłby bowiem wyborem ograniczonym tylko do tych sędziów, których kadencja sędziego nie będzie kolidowała z długością kadencji Prezesa i Wiceprezesa Trybunału przewidzianą ustawowo.

W danym przypadku mamy więc do czynienia z zaniechaniem, a nie z pominięciem ustawodawczym, co powoduje, że kontrola konstytucyjna zakwestionowanej regulacji prawnej jest niedopuszczalna. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego odróżnia się zaniechanie prawodawcze od pominięcia prawodawczego. „Zaniechanie prawodawcze ma miejsce wówczas, gdy ustawodawca pozostawia w całości określone zagadnienie poza regulacją

prawną. Natomiast w sytuacji, gdy w akcie prawnym wydanym i obowiązującym prawodawca reguluje jakieś zagadnienie w sposób niepełny, mamy do czynienia z pominięciem prawodawczym. W przyjętym w polskim prawie ujęciu kognicji Trybunału Konstytucyjnego, nie ma w jego kompetencjach orzekania o zaniechaniu ustawodawczym.” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 czerwca 2011 roku, sygn. akt SK 41/09, OTK ZU nr 5/A/ 2011, poz. 40).

Mając na uwadze powyższe argumenty, stwierdzić należy, że wyrokowanie w tym zakresie przez Trybunał Konstytucyjny jest niedopuszczalne i postępowanie w tym zakresie podlega umorzeniu na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

W punkcie trzecim wniosku sformułowany został zarzut niezgodności art. 12 ust. 1 i ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji. Wnioskodawcy uważają, że zaskarżone normy naruszają prerogatywę Prezydenta wyrażoną w przywołanym wzorcu konstytucyjnym, gdyż powołanie Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego ograniczone jest do wyboru jednego spośród tylko dwóch kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Zdaniem Wnioskodawców, w ten sposób ukształtowana norma „sprowadza Prezydenta do roli notariusza”.

Z tak przeprowadzoną przez Wnioskodawców analizą konstytucyjności zakwestionowanych norm trudno się zgodzić, gdyż pomiędzy normami objętymi kontrolą a przywołanym wzorcem konstytucyjnym nie zachodzi niezbędny związek treściowy. Art. 12 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym stanowi, że „Prezesa Trybunału powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne”. Zgodnie z treścią art. 12 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym „[d]o Wiceprezesa Trybunału przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio”.

Tymczasem art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji, przywołany przez Wnioskodawców jako wzorzec kontroli, określa powołanie Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego jako akt urzędowy, który nie wymaga dla swojej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów. Z treści wymienionego przepisu konstytucyjnego wynika jedynie, że w akcie powołania Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego nie współuczestniczy Prezes Rady Ministrów. Jest to wyłączna prerogatywa Prezydenta Rzeczypospolitej. Przepis ten nie odnosi się jednak w żaden sposób do procedury związanej z wyłanianiem kandydatów na Prezesa i Wiceprezesa Trybunału. Przepisem konstytucyjnym o takim charakterze jest natomiast art. 194 ust. 2 ustawy zasadniczej (niepowołany w *petitum* wniosku), który stanowi, że „Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego”.

„Konstytucja nie określa jednak ani liczby kandydatów, których ma zaproponować Prezydentowi Zgromadzenie na każde ze stanowisk, ani wymogów, jakie powinni oni spełniać. Ustrojodawca postanowił zagadnienia te oraz inne, związane z powołaniem Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, pozostawić do unormowania ustawodawcy. Z użycia przez Konstytucję liczby mnogiej wynika jednak, że musi być przynajmniej dwóch kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału Konstytucyjnego i przynajmniej dwóch na stanowisko Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego” (B. Banaszak, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 979). Warunek ten został spełniony przez ustawodawcę, gdyż - w świetle art. 12 ust. 1 i ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołuje Prezesa i Wiceprezesa Trybunału spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne.

Tak więc art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji nie jest adekwatnym wzorcem kontroli, co prowadzi do konstatacji, że art. 12 ust. 1 i art. 12 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie są niezgodne z art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji.

W punkcie czwartym wniosku, Wnioskodawcy zarzucają, że art. 18 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w związku z art. 22 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 roku, poz. 499 ze zm.; dalej: ustawa o Sądzie Najwyższym) - w zakresie, w jakim pozwala na pełnienie funkcji sędziego Trybunału Konstytucyjnego przez osobę legitymującą się dyplomem magistra prawa kanonicznego - jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji.

Przywołany przez Wnioskodawców art. 194 ust. 1 ustawy zasadniczej wymaga jedynie, aby wyboru dokonano „spośród osób wyróżniających się wiedzą prawniczą”.

Zakwestionowany przez Wnioskodawców art. 18 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym konkretyzuje wymóg zapisany w art. 194 ust. 1 ustawy zasadniczej poprzez konieczność „posiadania kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego”. Zgodnie z treścią art. 22 § 1 pkt 3 i 4 ustawy o Sądzie Najwyższym do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego może być powołany ten, „kto ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce”, a nadto „wyróżnia się wysokim poziomem wiedzy prawniczej”.

Dokonując analizy konstytucyjności zakwestionowanej normy, trudno dopatrzeć się niezgodności pomiędzy nią a przywołanym wzorcem kontroli, gdyż norma ta jedynie konkretyzuje - sformułowane w sposób ogólny przez ustrojodawcę - pojęcie „osoby wyróżniającej się wiedzą prawniczą”. Ustrojodawca świadomie pozostawił tę kwestię do uregulowania w ramach ustawy zwykłej. To ustawodawca ma zdecydować, jakie szczegółowe wymagania musi spełniać kandydat na sędziego Trybunału Konstytucyjnego, tak aby można

było ocenić, że wyróżnia się wiedzą prawniczą, niezbędną do sprawowania tego urzędu.

Nie ulega zatem wątpliwości, że art. 18 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w związku z art. 22 § 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym jest zgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji, albowiem realizuje zawartą w nim normę konstytucyjną. Natomiast sformułowany w uzasadnieniu wniosku zakres zaskarżenia odnosi się do konkretnego stanu faktycznego, tj. do kandydata na sędziego Trybunału Konstytucyjnego legitymującego się dyplomem magistra prawa kanonicznego. Dotyczy on zatem kwestii stosowania prawa, pozostającej poza kognicją Trybunału Konstytucyjnego. Zauważają to sami Wnioskodawcy stwierdzając, że Sejm źle odtworzył standard konstytucyjny wymagający od kandydata na sędziego wyróżniania się „wiedzą prawniczą”.

W punkcie piątym wniosku sformułowany został zarzut niezgodności art. 19 ust. 2 oraz art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 112 i art. 197 Konstytucji RP. Wnioskodawcy uważają, że zakwestionowane normy naruszają zasadę autonomii Sejmu, a także przekraczają zakres konstytucyjnej delegacji dla ustawodawcy.

Zakwestionowany przez Wnioskodawców art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym stanowi, że „[w]niosek w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału składa się do Marszałka Sejmu nie później niż 3 miesiące przed dniem upływu kadencji sędziego Trybunału”.

Drugi z zakwestionowanych przepisów, art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, stanowi, że „[w] przypadku sędziów Trybunału, których kadencja upływa w roku 2015, termin na złożenie wniosku, o którym mowa w art. 19 ust. 2, wynosi 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy”.

Według Wnioskodawców, materię tę powinien określać regulamin Sejmu, a nie ustawa, gdyż, zgodnie z treścią art. 112 Konstytucji, „[o]rganizację wewnętrzną i porządek prac Sejmu oraz tryb powoływania i działalności jego

organów, jak też sposób wykonywania konstytucyjnych i ustawowych obowiązków organów państwowych wobec Sejmu określa regulamin Sejmu uchwalony przez Sejm”.

Wnioskodawcy upatrują w zakwestionowanej regulacji naruszenia konstytucyjnej zasady autonomii parlamentu. „Zasada ta jest jedną z podstawowych norm określających pozycję parlamentu w systemie organów państwowych. Pojęcie autonomii parlamentu oznacza wyłączone prawo każdej z izb ustawodawczych do decydowania o sprawach związanych ze swoją organizacją i funkcjonowaniem. Zgodnie z poglądami doktryny prawa konstytucyjnego, wymieniona zasada obejmuje nie tylko sprawy wewnętrznej organizacji izb oraz postępowań parlamentarnych, ale również m.in. wyłączność decyzji w sprawach składu personalnego organów izb, budżetu izb i jego wykonania, immunitetu parlamentarzystów oraz wyłączność zarządzania terenem parlamentu. Autonomia parlamentu stanowi konieczny warunek zapewnienia parlamentowi niezależnej i samodzielnej pozycji w systemie organów państwowych. Umożliwia ona zachowanie równowagi w relacjach między władzą ustawodawczą a pozostałymi władzami.” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 1999 r., sygn. akt K. 8/99, OTK ZU nr 3/1999, poz. 25).

Analiza art. 19 ust. 2 i art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym wskazuje, że nie odnoszą się one do organizacji wewnętrznej i porządku prac Sejmu oraz trybu powoływania i działalności jego organów. Wprawdzie termin, w jakim może nastąpić złożenie wniosku do Marszałka Sejmu w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału, jest adresowany do podmiotów wskazanych w regulaminie Sejmu (Prezydium Sejmu albo co najmniej 50 posłów), co nie oznacza, że nie może stanowić o tym ustawa, będąca źródłem prawa powszechnie obowiązującego.

Z kolei, takie kwestie, jak wymogi dotyczące wniosku oraz tryb postępowania z wnioskiem, stanowią niewątpliwie materię, o której mowa w art. 112 Konstytucji. Ustawodawca uchwycił tę różnicę pomiędzy regulacją odnoszącą się do określenia terminu przewidzianego dla złożenia wniosku a regulacją odnoszącą się do trybu postępowania z wnioskiem i dlatego - respektując zasadę autonomii Sejmu - bardzo wyraźnie zaznaczył w art. 19 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, że szczegółowe wymogi dotyczące wniosku oraz tryb postępowania z wnioskiem określa już regulamin Sejmu.

Wnioskodawcy przywołali ponadto art. 197 Konstytucji, jako drugi wzorzec kontroli, twierdząc, że ustawodawca przekroczył zakres konstytucyjnej delegacji, gdyż ten przepis Konstytucji upoważnia do unormowania w ramach ustawy jedynie kwestii odnoszących się do organizacji Trybunału Konstytucyjnego oraz trybu postępowania przed Trybunałem. Zgodnie z treścią tegoż art. 197 ustawy zasadniczej, „[o]rganizację Trybunału Konstytucyjnego oraz tryb postępowania przed Trybunałem określa ustawa”. Istota art. 197 Konstytucji sprowadza się do tego, że ustrojodawca daje swobodę ustawodawcy co do ukształtowania przepisów odnoszących się do organizacji Trybunału Konstytucyjnego oraz trybu postępowania przed Trybunałem. Nie ulega wątpliwości, że zakwestionowane normy realizują właśnie postanowienia art. 197 ustawy zasadniczej, gdyż odnoszą się do szeroko rozumianej organizacji Trybunału Konstytucyjnego obejmującej jedynie tryb inicjowania procedury przed Sejmem przez określenie terminów składania wniosku w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego, w akcie prawnym powszechnie obowiązującym.

Reasumując, stwierdzić należy, że art. 19 ust. 2 i art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie są niezgodne z art. 112 Konstytucji, albowiem przepisy te nie ingerują w materię zastrzeżoną dla regulaminu Sejmu, natomiast

są zgodne z art. 197 Konstytucji, gdyż mieszczą się w granicach upoważnienia zawartego w tym przepisie.

W punkcie szóstym wniosku sformułowany został zarzut niezgodności art. 19 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 2 Konstytucji. Wnioskodawcy twierdzą, że zakwestionowana norma narusza zasadę poprawnej legislacji, wywodzoną z zasady demokratycznego państwa prawnego, gdyż, w sposób niezgodny z § 4 ust. 3 ZTP, odsyła do unormowań zawartych w regulaminie Sejmu. Taki zabieg redakcyjny - jak zauważają Wnioskodawcy - jest konsekwencją unormowania w ustawie kwestii dotyczącej terminu przewidzianego na złożenie wniosku w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału, która - Ich zdaniem - powinna znaleźć miejsce w regulaminie Sejmu łącznie z kwestiami dotyczącymi wymogów wniosku oraz trybu postępowania z wnioskiem.

Z poglądem tym trudno się zgodzić, gdyż, jak już wspomniano wcześniej, regulacja dotycząca terminu składania wniosku nie jest regulacją odnoszącą się do organizacji wewnętrznej i porządku prac Sejmu. Dokonany zatem przez ustawodawcę podział na materię podlegającą unormowaniu w ustawie i materię podlegającą unormowaniu w regulaminie Sejmu jest czytelny i racjonalny. Art. 19 ust. 5 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym pełni więc istotną rolę informacyjną i w żaden sposób nie narusza zasady poprawnej legislacji. Tym samym, jest on zgodny z art. 2 Konstytucji.

W punkcie siódmym wniosku sformułowany został zarzut niezgodności art. 21 ust. 1 i ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 194 ust. 1 Konstytucji. Zdaniem Wnioskodawców, zakwestionowana norma narusza zasadę autonomii Sejmu w wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego, gdyż uzależnia pełnienie przez nich obowiązków sędziego od złożenia ślubowania wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnioskodawcy uważają, że

ślubowanie powinno być złożone wobec Sejmu, skoro Sejm jest uprawniony do wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Przede wszystkim należy zauważyć, że Konstytucja milczy na temat aktu ślubowania składanego przez osoby wybrane na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Trudno zatem mówić o związku treściowym pomiędzy zakwestionowaną normą dotyczącą aktu ślubowania a art. 194 ust. 1 Konstytucji, który odnosi się wyłącznie do aktu wyboru dokonywanego przez Sejm. Nie można też zgodzić się z poglądem Wnioskodawców, że ślubowanie wobec Prezydenta RP jest etapem kończącym proces wyboru sędziów. Przeczy temu art. 21 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Zgodnie bowiem z jego treścią, „[o]dmowa złożenia ślubowania jest równoznaczna ze zrzeczeniem się stanowiska sędziego Trybunału”. Użycie przez ustawodawcę w tym przepisie pojęcia „równoznaczna ze zrzeczeniem się” przesądza o tym, że ten wybór już się dokonał i nie jest zależny od woli Prezydenta RP. Brak aktu ślubowania wywołuje tylko wtedy skutki prawne, kiedy osoba wybrana na sędziego Trybunału Konstytucyjnego odmawia złożenia ślubowania. Taka odmowa traktowana jest wówczas jako zrzeczenie się stanowiska sędziego Trybunału.

Reasumując te rozważania, stwierdzić należy, że pomiędzy zakwestionowaną normą a przywołanym wzorcem kontroli nie zachodzi niezbędny związek treściowy. Tym samym, art. 21 ust. 1 i ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji.

W punkcie ósmym wniosku, Wnioskodawcy zarzucają, że art. 24 w związku z art. 42 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 196 Konstytucji, gdyż „narusza zasadę poprawnej legislacji, konstytucyjną równość wobec prawa oraz przekracza zakres podmiotowy konstytucyjnego prawa do immunitetu”.

Wnioskodawcy uważają, że zakwestionowana norma bezzasadnie rozciąga immunitet formalny przysługujący czynnym sędziom Trybunału Konstytucyjnego na sędziów Trybunału będących w stanie spoczynku.

Przed wszystkim należy zauważyć, że Wnioskodawcy w *petitum* wniosku jako normę dotkniętą niekonstytucyjnością wskazali art. 24 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Tymczasem z uzasadnienia wniosku wynika, że w istocie kwestionowany jest art. 42 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który rozciąga stosowanie m.in. art. 24 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym na sędziów Trybunału w stanie spoczynku.

Pełne brzmienie art. 24 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który ma zastosowanie również do sędziów Trybunału w stanie spoczynku (na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym) przedstawia się następująco:

„Art. 24. 1. Sędzia Trybunału nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności bez zgody Zgromadzenia Ogólnego.

2. Do czasu wyrażenia zgody na pociągnięcie sędziego Trybunału do odpowiedzialności karnej lub zgody na pozbawienie wolności sędziego Trybunału, w stosunku do tego sędziego mogą być podejmowane tylko czynności niecierpiące zwłoki.

3. Sędzia Trybunału nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa, jeżeli jego zatrzymanie jest konieczne dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania.

4. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się Prezesa Trybunału, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.”

Treść tego przepisu ustawy pozostaje w pełnej zgodności z treścią art. 196 Konstytucji. Należy zauważyć, że wymieniony przepis ustawy zasadniczej

przywołany przez Wnioskodawców jako wzorzec kontroli nie wprowadza rozróżnienia pomiędzy sędziami czynnymi Trybunału a sędziami Trybunału w stanie spoczynku. Tym samym, nie oznacza to zakazu jednakowego potraktowania przez ustawodawcę obu kategorii sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Wszelkie dotychczasowe rozwiązania ustawowe dotyczące m.in. stanu spoczynku i związanego z nim uposażenia świadczą o tym, że korpus sędziów i prokuratorów zarówno tych czynnych, jak i będących w stanie spoczynku, traktowany jest jako jednolita grupa podmiotów charakteryzujących się wspólnymi istotnymi cechami.

Nawet w przywołanej przez Wnioskodawców uchwale z dnia 30 kwietnia 2003 r. (sygn. I KZP 8/03, Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Izba Wojskowa nr 2003, poz. 41) Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że „swoista dla korpusu sędziów i prokuratorów instytucja przejścia w stan spoczynku powoduje, że osoby pełniące jedną z tych funkcji w sposób czynny nie przechodzą na emeryturę (z którą to chwilą miałyby przestać pełnić funkcję publiczną sędziego albo prokuratora), lecz do końca życia pozostają sędziami (w stanie spoczynku), albo prokuratorami (w stanie spoczynku), nie wykonując czynnie swych obowiązków służbowych”.

Instytucja stanu spoczynku stanowi jedną z gwarancji niezawisłości sędziowskiej nie tylko sędziów Trybunału Konstytucyjnego, ale i sędziów innych sądów poprzez zapewnienie sędziom utrzymania wysokiego statusu społecznego i nieobniżania statusu materialnego po zakończeniu pełnienia urzędu. Analizując zatem wszelkie regulacje ustawowe dotyczące sędziów, dochodzimy do wniosku, że dążeniem ustawodawcy było zawsze świadome ujednoczenie statusu sędziów czynnych i sędziów w stanie spoczynku, a zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, zasada równości polega na tym, że wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się daną cechą istotną w równym stopniu powinny być traktowane tak samo, to jest bez różnicowania (vide - wyroki

Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 28 maja 2002 r., sygn. akt P 10/01, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 35; z dnia 15 kwietnia 2003r., sygn. akt SK 4/02, OTK ZU nr 4/A/2003, poz. 31; z dnia 8 czerwca 2010 r., sygn. akt SK 37/09, OTK ZU nr 5/A/2010, poz. 48).

Tym samym, stwierdzić należy, że zakwestionowana norma nie narusza zasady równości wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji, a wręcz przeciwnie - realizuje tę zasadę poprzez przyznanie immunitetu formalnego wszystkim sędziom Trybunału Konstytucyjnego.

Powyższa analiza prowadzi zatem do wniosku, że art. 42 ust. 1 w związku z art. 24 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 196 Konstytucji.

W punkcie dziewiątym wniosku sformułowany został zarzut niezgodności art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 191 ust. 1 i art. 193 Konstytucji. Wnioskodawcy uważają, że zakwestionowana norma narusza zasadę skargowości postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez możliwość umorzenia postępowania w sytuacji, gdy - zdaniem Trybunału - w rozpoznawanej sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające jego rozstrzygnięcia.

Zakwestionowany art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym przewiduje możliwość wydania przez Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, postanowienia o umorzeniu postępowania, jeżeli wydanie orzeczenia jest zbędne, w szczególności gdy w rozpoznawanej sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia Trybunału.

Zdaniem Wnioskodawców, zakwestionowana norma, będąca wyrazem oportunistycznego procesowego, daje Trybunałowi szerokie uprawnienie do dowolnej oceny, czy dane zagadnienie prawne wymaga jego rozstrzygnięcia. Wnioskodawcy uważają, że obowiązkiem Trybunału jest rozpoznanie każdej

sprawy wniesionej przez uprawniony podmiot, w tym udzielenie odpowiedzi na każde pytanie prawne skierowane przez sąd.

Jako wzorce kontroli przywołane zostały przez Wnioskodawców art. 191 ust. 1 i art. 193 Konstytucji. Art. 191 ust. 1 ustawy zasadniczej zawiera katalog podmiotów, które mogą wystąpić do Trybunału z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188 Konstytucji. Z kolei, według art. 193 Konstytucji, „[k]ażdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem”.

Analiza zakwestionowanej normy i przywołanych wzorców kontroli prowadzi do wniosku, że nie zachodzi pomiędzy nimi niezbędny związek treściowy. Przywołane przepisy ustawy zasadniczej odnoszą się do podmiotów, które mogą zainicjować postępowanie przed Trybunałem, natomiast zakwestionowana norma odnosi się wyłącznie do określenia warunków, w jakich może nastąpić umorzenie postępowania, do których Wnioskodawcy się nie odnoszą.

Wobec nieadekwatności przywołanych wzorców kontroli, stwierdzić należy, że art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 191 ust. 1 i art. 193 Konstytucji.

W punkcie dziesiątym wniosku, Wnioskodawcy zarzucają, że art. 137 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2 Konstytucji poprzez brak odpowiedniego *vacatio legis* dla wprowadzanych zmian ustawowych. Zdaniem Wnioskodawców, „norma umożliwiająca zmianę dotychczasowego trybu i terminu składania wniosku w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału, dokonana w okresie krótszym niż pół roku przed dniem upływu kadencji sędziego Trybunału (niegwarantująca półrocznego

vacatio legis) narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego wyrażoną w art. 2 Konstytucji”.

Zakwestionowany art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (umiejscowiony pośród przepisów o charakterze przejściowym i dostosowującym) określa termin na złożenie do Marszałka Sejmu wniosku w sprawie zgłoszenia kandydatów na sędziów Trybunału na miejsca tych sędziów, którym kadencja upływa w 2015 roku. Termin ten wynosi 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Jest to termin inny (wprowadzony na zasadzie wyjątku) niż termin przewidziany w art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Zgodnie bowiem z treścią art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, „[w]niosek w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału składa się do Marszałka Sejmu nie później niż 3 miesiące przed dniem upływu kadencji sędziego Trybunału”.

Wnioskodawcy zarzucają, że art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodny z art. 2 Konstytucji, gdyż nie ustanawia odpowiedniego *vacatio legis* naruszając zasadę demokratycznego państwa prawnego.

Należy jednak zwrócić uwagę, że zakwestionowany przepis art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest tym przepisem, który wprowadza *vacatio legis*. Charakter takiego przepisu ma art. 139 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który nie został w ogóle zakwestionowany przez Wnioskodawców.

W związku z tym uznać należy, że art. 137 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

W punkcie jedenastym wniosku, Wnioskodawcy zarzucają niezgodność art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 194 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim zakwestionowana regulacja dotyczy sędziów Trybunału, których kadencja upływa 2 i 8 grudnia 2015 r. Zdaniem Wnioskodawców, niezgodna z normą konstytucyjną jest regulacja pozwalająca Sejmowi, któremu

upływa kadencja, na dokonanie wyboru sędziów zastępujących dotychczasowych sędziów Trybunału, których mandat kończy się w przyszłej kadencji Sejmu.

Słusznie Wnioskodawcy zauważają, że ustawa zasadnicza przyjmuje dla sędziów Trybunału konstrukcję kadencji zindywidualizowanej, która ma zabezpieczać przed monopolizowaniem decyzji o wyborze grupy sędziów przez aktualną większość parlamentarną.

Art. 194 ust. 1 Konstytucji określa wyraźnie, że sędziowie Trybunału wybierani są przez Sejm indywidualnie na 9 lat.

„Sposób powoływania sędziów Trybunału Konstytucyjnego sprawia, że jego skład nie jest uzależniony od decyzji Sejmu jednej kadencji. Ma to sprzyjać apolityczności Trybunału. Sędziowie wybierani są indywidualnie wraz ze stopniowym zwalnianiem kolejnych miejsc w piętnastoosobowym składzie Trybunału Konstytucyjnego” (Piotr Winczorek, *Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku*, Liber, Warszawa 2008, s. 382).

Tymczasem art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, jako przepis o charakterze przejściowym, wprowadzający 30 - dniowy termin od dnia wejścia w życie ustawy na złożenie wniosku w sprawie zgłoszenia kandydatów na sędziów Trybunału w miejsca wszystkich sędziów, których kadencja upływa w roku 2015, łamie wspomnianą zasadę indywidualnego wyboru.

Określony w art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym termin jest terminem wyjątkowym i stanowi odstępstwo od terminu przewidzianego w art. 19 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Art. 19 ust. 2 wymienionej ustawy stanowi bowiem, że wniosek w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału składa się do Marszałka Sejmu nie później niż 3 miesiące przed dniem upływu kadencji sędziego Trybunału.

W 2015 roku upływa kadencja 5 sędziów Trybunału (3 sędziów w listopadzie i 2 sędziów w grudniu). Wyznaczenie przez ustawodawcę 30 -

dniowego terminu (od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 30 sierpnia 2015 r.) na zgłoszenie kandydata na sędziego sprawiło, że wyboru nowych wszystkich 5 sędziów dokonał Sejm VII kadencji, mimo że koniec kadencji 2 sędziów upływa w grudniu 2015 roku, a więc w czasie następnej kadencji Sejmu.

Nie ulega wątpliwości, że tak zredagowany art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym zaprzecza idei indywidualnego wyboru sędziów Trybunału. Ustawodawca mógł uniknąć takiej sytuacji, gdyby inaczej określił termin na złożenie wniosku w sprawie zgłoszenia kandydata na sędziego, umożliwiając przeprowadzenie procedury nowo wybranemu Sejmowi wobec kandydatów na miejsca 2 sędziów, których kadencja upływa w grudniu 2015 roku.

Reasumując rozważania w tej części, stwierdzić należy, że art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym - w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do zgłoszenia kandydata na sędziego Trybunału Konstytucyjnego i jego wyboru w miejsce sędziego, którego kadencja upływa dopiero w czasie następnej kadencji Sejmu - jest niezgodny z art. 194 ust. 1 Konstytucji.

W punkcie dwunastym wniosku, Wnioskodawcy zarzucają niezgodność art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z art. 62 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim dotyczy sędziów Trybunału, których kadencja upływa 2 i 8 grudnia 2015 roku, „ponieważ narusza obywatelskie prawo wpływu na politykę państwa w drodze wyboru posłów”.

Zgodnie z treścią art. 62 ust. 1 Konstytucji „[o]bywatel polski ma prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat”.

Przywołany wzorzec kontroli konstytucyjnej w żaden sposób nie odnosi się do treści art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który reguluje procedurę związaną ze zgłoszeniem kandydata na sędziego Trybunału. Art. 62 ust. 1 Konstytucji nie jest zatem adekwatnym wzorcem kontroli.

W związku z tym uznać należy, że art. 137 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie jest niezgodny z art. 62 ust. 1 Konstytucji.

Z powyższych względów, przedstawiam stanowisko jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Robert Herrand
Zastępca Prokuratora Generalnego